

Milli Məclisin iclasında

Yaz sessiyası başa çatdı

Parlament 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası ilə bağlı qanun layihəsini təsdiqlədi

Mayın 31-də Milli Məclisin spikeri Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə parlamentin 2023-cü ilin yaz sessiyasında son iclası keçirilib.

Parlamentin Sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, iclasda 14 məsələ müzakirə olunacaq. Gündəliyin birinci məsələsi - birinci oxunuşda müzakirəyə təqdim edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsidir.

İclasda bu məsələ ilə bağlı məlumatı İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verdi. O qeyd etdi ki, "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi və "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsinin icrasına dair illik hesabat" "Büdcə sistemi haqqında" qanunla müəyyən edilmiş müddətdə və formada Milli Məclisə təqdim edilib.

Komitə sədri bildirdi ki, 2022-ci ilin dövlət büdcəsi ölkə Prezidenti İlham Əliyevin müəyyən etdiyi strateji inkişaf prioritetləri, sosial-iqtisadi siyasət və təhlükəsizlik tədbirləri ilə uzlaşdırılaraq, qlobal iqtisadiyyatda gedən proseslərin, regionda baş verən hadisələrin, müdafiə və təhlükəsizlik çağırışlarının, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə quruculuq işlərinin icmal və dövlət büdcələrinin əsas parametrlərinə ehtimal olunan təsirləri nəzərə alınmaqla icra olunub.

2022-ci il Azərbaycanın dövlətçilik və müstəqillik tarixində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğalçı Ermənistan üzərində qazanılan qələbədən sonra Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə bərpa-quruculuq işlərinin geniş vüsət aldığı il kimi qalacaq. Məhz bu ildə ilk dəfə Zəngilan rayonunun Ağalı kəndinə sakinlərin köçürülməsilə Böyük qayıdışa start verilib, Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı açılıb, Laçın şəhəri nəzarətimizə keçib, Laçın dəhlizinin marşrutu dəyişdirilib, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə yol, enerji, su və digər layihələrin həyata keçirilməsi davam etdirilib. Bu işlərin aparılması üçün hesabat ilində dövlət büdcəsindən 4.3 milyard manat vəsait xərclənib.

Tahir Mirkişili bildirdi ki, Azərbaycanda 2022-ci ildə iqtisadiyyatın real artımı gözlənilən 3,5 faiz proqnoza qarşı 4,6 faiz olub, ümumi daxili məhsulun həcmi isə ilk dəfə ən yüksək həddə - 133,8 milyard manata çatıb. Qeyri-neft-qaz sektorunda artım 9,3 faiz olaraq 69,8 milyard manat təşkil edib. 2021-ci ilin göstəriciləri ilə müqayisədə artım 40,6 milyard manatlıq ümumi daxili məhsuldan 69,5 faiz neft-qaz sektorunun, 30,5 faiz isə

qeyri-neft-qaz sektorunun hesabına formalaşsın. İl ərzində neft-qaz qiymətlərində əvvəlki illə müqayisədə əhəmiyyətli artımın müşahidə olunması ÜDM-in strukturunda neft-qaz və qeyri-neft-qaz sektorlarının xüsusi çəkirlərinin dəyişməsi ilə nəticələnib. Belə ki, neft-qaz sektorunun ÜDM-də payı 47,8 faiz, qeyri-neft-qaz sektorunun payı isə 52,2 faiz təşkil edib.

Ötən il dünyada müşahidə olunan mü-rəkkəb proseslər fonunda Azərbaycanda görülmən tədbirlər nəticəsində makroiqtisadi sabitliyə nail olunsun da, 2022-ci ildə orta illik inflyasiya ölkə üzrə 13,9 faiz, ərzaq inflyasiyası isə 19,5 faiz olub. Hesabat ilində əhalinin nominal gəlirlərinin 20,5 faiz artması inflyasiyanın neqativ təsirlərinin yumşaldılmasına yönəldilib.

Hesabat ilində əsas kapitalla yönəldilən vəsaitin məbləği əvvəlki ilə nisbətən 5,5 faiz artaraq 18,3 milyard manat təşkil edib. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 80,6 faiz daxili mənbələr hesabına formalaşsın, investisiyaların 29,5 faiz neft, 70,5 faiz isə qeyri-neft sektoruna yönəldilib.

Dövlət büdcəsinin əsas parametrləri barədə məlumat verən komitə sədri bildirdi ki, 2022-ci ildə dövlət büdcəsinin gəlirləri 29 197,8 milyon manat proqnoza qarşı 30 679,6 milyon manat təşkil edib və proqnozla müqayisədə 1 481,8 milyon manat və ya 5,1 faiz çox icra olunub.

Qeyd olundu ki, gəlirlərin tərkibində qeyri-neft sektoru üzrə daxilolmalar

15 350,0 milyon manat təşkil edib, neft sektoru üzrə daxilolmalar isə 15 329,6 milyon manat olub. Vergi orqanları xəttinə dövlət büdcəsinə daxilolmalar 15 543,0 milyon manat təşkil edib. Daxil olan vergilərin 52,3 faizi, yəni 8 136,3 milyon manatı qeyri-neft sektorunun, 47,7 faizi, yəni 7 406,6 milyon manatı isə neft sektorunun payına düşür. Bununla yanaşı, 2022-ci ildə vergi orqanları xətti ilə 495,9 milyon manat artıq ödənilmiş vəsait geri qaytarılıb. Bildirilib ki, Dövlət Gömrük Komitəsinin xətti ilə dövlət büdcəsinə daxilolmalar 5 654,6 milyon olub. Büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar isə 804,1 milyon manat təşkil edib. Dövlət Neft Fondundan dövlət büdcəsinə transfertin məbləği 11 517,5 milyon manat proqnoza qarşı, 3 594,5 milyon manat az və ya 7 923 milyon manat həcmində icra edilib. Bu göstərici son 5 ilin ən aşağı göstəricisidir və buna büdcə gəlirlərinin artması nəticəsində nail olunub. Ötən il üzrə dövlət büdcəsinin xərcləri barədə danışan komitə sədri diqqətə çatdırıb ki, təsdiq olunmuş 32 303,8 milyon manat xərcin 32 064,6 milyon manatı, yəni 99,3 faiz icra olunub və bu icra faizi son illərin ən yüksək icra faizidir. Xərclərin 55,3 faizni cari xərclər, 39,1 faizni əsaslı xərclər, 5,6 faizni isə dövlət borcuna və öhdəliklərinə xidmətlə bağlı xərclər təşkil edib.

